

naucz się sam

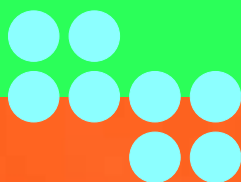

PONS

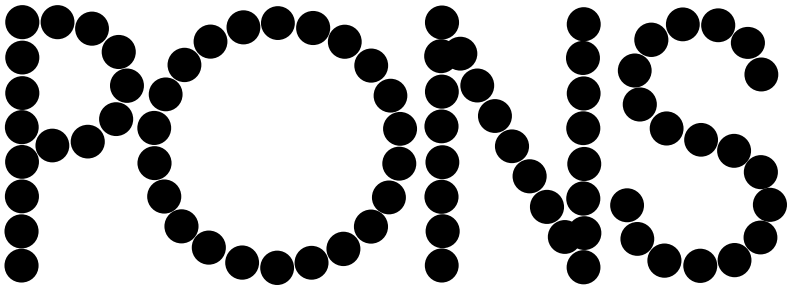
Krótką gramatyka

języka francuskiego

z ćwiczeniami

Quel temps
fera-t-il
lemain ?

Krótką gramatyka języka francuskiego

Gabriele Forst

Wydawnictwo LektorKlett
Poznań

Wydawnictwo LektorKlett
ul. Raclawicka 72
60-302 Poznań
tel./faks (061) 861 88 28

Tytuł oryginalu: Grammatik Französisch kurz & bündig

Grafika: Gilles Bonotaux

Projekt okładki: Marian Winiecki

© Ernst Klett Verlag GmbH, Stuttgart 2000

© dla wydania polskiego Wydawnictwo LektorKlett, Poznań 2001
ISBN

Tłumaczenie i adaptacja: Przemysław Znaniecki

Opracowanie ćwiczeń: Katarzyna Kwapisz

Redakcja serii: Robert Kuc

Redakcja tomu: Joanna Roszak

Korekta: Agnieszka Stanisławska

Skład: studio **KO** – Jerzy Nowrot

Druk: Moś i Łuczak, Poznań

Wydanie I

Jak korzystać z „Krótkiej gramatyki języka francuskiego”

Książka ta w zwięzły i jasny sposób przedstawia najważniejsze zagadnienia gramatyki francuskiej. Uwzględnia również wyrażenia charakterystyczne dla tego języka. Przystępnie sformułowane reguły wsparte są licznymi przykładami tłumaczonymi na język polski. Ponieważ książka powstała z myślą o polskim użytkowniku, w wielu rozdziałach wskazane są typowe błędy, jakie robią Polacy, oraz wskazówki, jak ich uniknąć.

W pracy z książką ułatwieniem będą następujące symbole:

Szczególnie ważne zasady i właściwości.

Wyjątki od reguły lub jej użycie alternatywne.

Krótkie wskazówki ułatwiające zapamiętywanie reguł.

Istotne różnice między językiem polskim a francuskim.

Odsyłacz do innego rozdziału książki.

Nie musisz kolejno czytać wszystkich rozdziałów. Jeżeli chcesz się szybko nauczyć jakiegoś aspektu gramatyki albo odświeżyć sobie w pamięci wybrane zagadnienie, wystarczy sięgnąć do odpowiedniej części książki. Spis treści i zamieszczony z tyłu indeks rzeczowy pozwolą łatwo znaleźć to, co Cię interesuje. Jeżeli nie pamiętasz, co oznacza dany termin gramatyczny, pomoże Ci zestawienie ważniejszych pojęć gramatycznych zamieszczone na str. 134.

Życzymy miłej i owocnej nauki!

Spis treści

1	<i>L'article – rodzajnik</i>	9
1.1	Rodzajnik określony	9
1.2	Rodzajnik nieokreślony	11
1.3	Rodzajnik cząstkowy	11
	Ćwiczenia	
2	<i>Le substantif – rzeczownik</i>	13
2.1	Rodzaj gramatyczny rzeczowników	13
2.1.1	Rodzaj gramatyczny rzeczowników żywotnych	14
2.1.2	Rodzaj gramatyczny rzeczowników nieżywotnych	15
2.2	Liczba mnoga rzeczowników	17
2.3	Odmiana rzeczowników przez przypadki	18
	Ćwiczenia	
3	<i>L'adjectif – przymiotnik</i>	19
3.1	Pozycja przymiotnika w zdaniu	19
3.2	Liczba pojedyncza i mnoga przymiotnika	21
3.3	Szczególne przypadki tworzenia form rodzaju żeńskiego	22
3.4	Szczególne przypadki tworzenia form liczby mnogiej	23
3.5	Przymiotniki <i>beau, nouveau</i> i <i>vieux</i>	24
3.6	Stopniowanie przymiotników	25
	Ćwiczenia	
4	<i>L'adverbe – przysłówek</i>	27
4.1	Formy	27
4.2	Pozycja przysłówka w zdaniu	29
4.3	Stopniowanie przysłówek	30
	Ćwiczenia	
5	<i>Les pronoms – zaimki</i>	31
5.1	Zaimki osobowe nieakcentowane	31
5.2	Zaimki osobowe akcentowane	33
5.3	Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia bliższego	34
5.4	Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia dalszego	36
5.5	Zaimki zwrotne	38
5.6	Zaimek przysłówkowy <i>en</i>	38
5.7	Zaimek przysłówkowy <i>y</i>	38
5.8	Kolejność zaimków w zdaniu	40
5.9	Zaimki przymiotne wskazujące	43
5.10	Zaimki przymiotne dzierżawcze	44
	Ćwiczenia	

5.11	Zaimki przymiotne nieokreślone	45
5.11.1	<i>Aucun</i>	45
5.11.2	<i>Certain</i>	45
5.11.3	<i>Chaque</i> i <i>chacun</i>	46
5.11.4	<i>On</i>	46
5.11.5	<i>Plusieurs</i>	46
5.11.6	<i>Quelqu'un</i> i <i>quelque chose</i> oraz <i>personne</i> i <i>rien</i>	47
5.11.7	<i>Quelle(s)</i>	47
5.11.8	<i>Tout</i>	48
	Ćwiczenia	
6	<i>La négation</i> – przeczenie	49
6.1	Przysłówki przeczące	49
6.2	Pozycja przysłówek przeczących w zdaniu	50
6.3	Zdania przeczące z określeniami ilości	52
	Ćwiczenia	
7	<i>Le verbe</i> – czasownik	53
7.1	Odmiana czasowników pierwszej grupy w czasie teraźniejszym (<i>le présent</i>)	53
7.2	Odmiana czasowników drugiej grupy w czasie teraźniejszym	56
7.3	Odmiana czasowników z końcówką bezokolicznika <i>-re</i> w czasie teraźniejszym	57
7.4	Odmiana najważniejszych czasowników nieregularnych w czasie teraźniejszym	59
7.5	Tworzenie czasowników zwrotnych	63
7.6	Tworzenie czasu przeszłego niedokonanego (<i>l'imparfait</i>)	64
7.7	Tworzenie czasu przeszłego dokonanego złożonego (<i>le passé composé</i>)	65
7.7.1	Formy czasu przeszłego dokonanego złożonego tworzone za pomocą czasowników posiłkowych <i>avoir</i> i <i>être</i>	65
7.7.2	Wybór czasownika posiłkowego <i>avoir</i> lub <i>être</i> do tworzenia form czasu przeszłego dokonanego złożonego	66
7.7.3	Osobliwości w odmianie imiesłowu biernego przy tworzeniu form czasu przeszłego dokonanego złożonego za pomocą czasownika posiłkowego <i>avoir</i>	67
7.8	Tworzenie czasu zaprzęzłego (<i>le plus-que-parfait</i>)	68
7.9	Tworzenie czasu przeszłego dokonanego prostego (<i>le passé simple</i>)	69
7.10	Tworzenie czasu przyszłego złożonego (<i>le futur composé</i>)	71

7.11	Tworzenie czasu przyszłego prostego (<i>le futur simple</i>)	71
7.12	Tworzenie czasu przyszłego dokonanego (<i>le futur antérieur</i>)	73
7.13	Tworzenie trybu warunkowego czasu teraźniejszego (<i>le conditionnel présent</i>)	74
7.14	Tworzenie trybu warunkowego czasu przeszłego (<i>le conditionnel passé</i>)	76
7.15	Tworzenie imiesłowu biernego (<i>le participe passé</i>)	77
7.16	Tworzenie imiesłowu czynnego (<i>le participe présent</i>)	78
7.17	Tworzenie imiesłowu przysłówkowego współczesnego (<i>le gérondif</i>)	78
7.18	Tworzenie trybu rozkazującego (<i>l'impératif</i>)	79
7.19	Tworzenie trybu łączącego (<i>le subjonctif</i>)	80
7.20	Tworzenie trybu łączącego czasu przeszłego (<i>le subjonctif passé</i>)	84
7.21	Tworzenie strony biernej (<i>la voix passive</i>)	84
	Ćwiczenia	

**8 *L'emploi des temps et des modes –
stosowanie czasów i trybów gramatycznych* 86**

8.1	Przegląd najważniejszych czasów gramatycznych	86
8.2	Stosowanie czasu teraźniejszego (<i>le présent</i>)	86
8.3	Stosowanie czasu przeszłego niedokonanego (<i>l'imparfait</i>)	86
8.4	Stosowanie czasu przeszłego dokonanego złożonego (<i>le passé composé</i>)	87
8.5	Stosowanie czasu zaprzeczonego (<i>le plus-que-parfait</i>)	87
8.6	Stosowanie czasu przeszłego dokonanego prostego (<i>le passé simple</i>)	88
8.7	Stosowanie czasu przyszłego złożonego (<i>le futur composé</i>)	88
8.8	Stosowanie czasu przyszłego prostego (<i>le futur simple</i>)	89
8.9	Stosowanie czasu przyszłego dokonanego (<i>le futur antérieur</i>)	89
8.10	Stosowanie trybu warunkowego czasu teraźniejszego (<i>le conditionnel présent</i>)	89
8.11	Stosowanie trybu warunkowego czasu przeszłego (<i>le conditionnel passé</i>)	90
8.12	Stosowanie imiesłowu czynnego (<i>le participe présent</i>)	90
8.13	Stosowanie imiesłowu przysłówkowego współczesnego (<i>le gérondif</i>)	91
8.14	Stosowanie trybu łączącego (<i>le subjonctif</i>)	92
	Ćwiczenia	

9	<i>Les types des phrases – rodzaje zdań</i>	98
9.1	Zdania oznajmujące	98
9.2	Zdania pytajne	98
9.2.1	Pytanie wyrażone przez intonację	98
9.2.2	Pytania ogólne z formułą <i>est-ce que</i>	99
9.2.3	Pytania szczegółowe	99
9.2.4	Pytania z zaimkiem <i>qui</i>	101
9.2.5	Pytania z zaimkiem <i>que</i>	102
9.2.6	Pytanie wyrażone przez inwersję	102
9.3	Zdanie podrzędnie złożone	103
9.3.1	Zdanie podrzędnie złożone z zaimkiem względnym <i>qui</i>	103
9.3.2	Zdanie podrzędnie złożone z zaimkiem względnym <i>que</i>	104
9.3.3	Zdanie podrzędnie złożone z zaimkiem względnym <i>dont</i>	105
9.3.4	Zdanie podrzędnie złożone z zaimkiem względnym <i>lequel, laquelle, lesquels</i> lub <i>lesquelles</i>	105
9.3.5	Zdanie podrzędnie złożone z zaimkiem względnym <i>où</i>	107
9.3.6	Zdanie podrzędnie złożone z wyrażeniem zaimkowym <i>ce qui</i> lub <i>ce que</i>	107
9.4	Zdanie warunkowe	108
9.4.1	Zdanie warunkowe pierwszego typu	108
9.4.2	Zdanie warunkowe drugiego typu	108
9.4.3	Zdanie warunkowe trzeciego typu	109
9.5	Mowa zależna	110
9.5.1	Budowa zdań oznajmujących i zdań pytajnych w mowie zależnej	110
9.5.2	Następstwo czasów w zdaniach oznajmujących pytajnych w mowie zależnej	111
	Ćwiczenia	
10	<i>Les numéraux et les indications du temps – liczebniki i określenia czasu</i>	113
10.1	Liczebniki główne	113
10.2	Liczebniki porządkowe	116
10.3	Ułamki zwykłe	117
10.4	Podawanie dat	118
10.5	Podawanie godziny	118
	Ćwiczenia	
11	<i>Les prépositions – przymki</i>	119
11.1	Przymki określające miejsce	120
11.2	Przymki określające czas	122
11.2	Przymki określające sposób	125
	Ćwiczenia	

12	<i>Les conjonctions</i> – spójniki	127
12.1	Spójniki współrzędne	127
12.1	Spójniki podrzędne	128
	Ćwiczenia	
	Indeks rzeczowy	129
	Pojęcia gramatyczne	134
	Klucz do ćwiczeń	

1 *L'article* – rodzajnik

1.1 Rodzajnik określony

Formy rodzajników określonych

	przed spółgłoską	przed „h” niemym	przed samogłoską
formy rodzaju męskiego			
liczba pojedyncza	le train	l' hôtel	l' arbre
liczba mnoga	les trains	les hôtels	les arbres
formy rodzaju żeńskiego			
liczba pojedyncza	la ville	l' heure	l' autoroute
liczba mnoga	les villes	les heures	les autoroutes

W języku polskim nie istnieją rodzajniki, choć ich funkcję do pewnego stopnia spełniają zaimki wskazujące („ten”, „tamten” itd.) oraz szyk wyrazów w zdaniu. Natomiast w języku francuskim każde wyrażenie rzeczownikowe musi zawierać rodzajnik (choć istnieją wyjątki od tej reguły). Przy okazji zwracamy uwagę, że w języku francuskim są tylko dwa rodzaje gramatyczne: męski i żeński (nie ma rodzaju nijakiego).

Rodzajnik określony w liczbie pojedynczej ma postać: *le* dla wyrażen rzeczownikowych rodzaju męskiego i *la* dla wyrażen rzeczownikowych rodzaju żeńskiego. Przed wyrażeniami rzeczownikowymi zaczynającymi się od samogłoski lub „h” niemego zarówno *le* jak *la* przybiera postać *l'*. Liczba mnoga wszystkich trzech postaci (*le*, *la* i *l'*) to *les*.

Ponieważ francuskie rzeczowniki często cechują się innym rodzajem gramatycznym niż ich polskie odpowiedniki, łatwiej jest zapamiętać ich rodzaj ucząc się ich razem z odpowiednimi rodzajnikami określonymi liczby pojedynczej, np.: *le livre* – książka, *la place* – miejsce, *la maison* – dom.

Przyimki à i de przed rodzajnikami określonymi

à			de		
Je pense	au	travail.	Je parle	du	voyage.
	à l'	hôtel.		de l'	hôtel.
	aux	copains.		des	copains.
	à la	discothèque.		de la	discothèque.
	à l'	école.		de l'	employée.
	aux	grandes villes.		des	grandes villes.

Przyimki à i de łączą się z rodzajnikami określonymi występującymi z danymi wyrażeniami rzeczownikowymi:

à + le = au
à + les = aux

de + le = du
de + les = des

Stosowanie rodzajników określonych

Stosowanie rodzajnika określonego jest obowiązkowe z:

- kategoriami przedmiotów lub pojęć traktowanymi ogólnie:

J'aime **les** livres.

- nazwiskami w liczbie mnogiej:

Les Noblet habitent à Paris.

- tytułami i stopniami zawodowymi lub naukowymi:

Le docteur Lacroix est parti en vacances.

- częściami ciała:

Géraldine a **les** yeux verts.

- utartymi zwrotami i wyrażeniami frazeologicznymi:

J'apprends **le** français.

Stosowanie rodzajników określonych z nazwami geograficznymi

J'aime **le** Mali.

Lubię Mali.

J'aime **les** États-Unis.

Lubię Stany Zjednoczone.

Le Poitou est situé dans le sud-ouest de la France.

Prowincja Poitou znajduje się na południowym zachodzie Francji.

Rodzajniki stosuje się w języku francuskim przed wszystkimi nazwami kontynentów, krajów i prowincji.

Rodzajników nie stosuje się przed nazwami krajów rodzaju żeńskiego, jeśli przed nimi znajduje się przyimek *en*, *de* lub *d'*:

Ma famille habite **en** France, mais mon père vient **de** Belgique et ma mère vient **d'**Allemagne.

1.2 Rodzajnik nieokreślony

	rodzaj męski	rodzaj żeński
liczba pojedyncza	un livre	une voiture
liczba mnoga	des livres	des voitures

Rodzajnik nieokreślony w liczbie pojedynczej ma postać: *un* dla wyrażen rzeczownikowych rodzaju męskiego i *une* dla wyrażen rzeczownikowych rodzaju żeńskiego. Liczba mnoga obu postaci (zarówno *un*, jak *une*) to *des*.

Należy pamiętać o tym, że w języku francuskim rodzajniki nieokreślone muszą występować z wyrażeniami rzeczownikowymi zarówno w liczbie pojedynczej, jak w mnogiej:

J'achète **un** livre.

Kupuję (pewną) książkę.

J'achète **des** livres.

Kupuję (pewne) książki.

1.3 Rodzajnik częściowy

Formy rodzajników częściowych

Jean prend son petit-déjeuner.
Il prend **du** pain,
de la confiture,
de l' eau.

Rodzajnik częściowy to połączenie przyimka *de* z odpowiednim rodzajnikiem określonym.

Stosowanie rodzajników częściowych

1. Rodzajniki częściowe stosuje się przed rzeczownikami niepoliczalnymi, mówiąc o nieokreślonych kategoriach przedmiotów i pojęć, bez podawania ilości przedmiotów ani dokładnego ich wskazywania. Użycie rodzajnika częściowego oznacza, że mówimy nie o całej kategorii, lecz o pewnej części większej całości.

2. Rodzajnika częściowego nie wolno używać mówiąc o całej kategorii przedmiotów. W takim wypadku stosuje się rodzajniki określone.

Il aime **l'**eau, mais il déteste **le** thé.

Określenia ilości z *de*

Il faut acheter		
un litre	de	vin,
un kilo	de	tomates,
une bouteille	d'	eau minérale,
beaucoup	de	fruits,
un peu	de	fromage,
assez	de	limonade.

Przy określeniach ilości, niezależnie od tego, czy podajemy konkretną ilość, czy też jedynie nieokreślone wyrażenie typu „mało” lub „dużo”, należy użyć przed rzeczownikiem tylko przyimka *de*.

2 *Le substantif* – rzeczownik

Rzeczowniki w języku francuskim posiadają rodzaje gramatyczne (męski lub żeński) i odmieniają się przez liczby (pojedynczą i mnogą).

2.1 Rodzaj gramatyczny rzeczowników

W języku francuskim są tylko dwa rodzaje gramatyczne: męski i żeński (nie ma rodzaju nijakiego).

Francuskie rzeczowniki często cechują się innym rodzajem gramatycznym niż ich polskie odpowiedniki, np.:

le mercredi – środa, *la table* – stół.

Ponieważ często rodzaj gramatyczny rzeczownika można rozpoznać jedynie po rodzajniku, należy uczyć się rzeczowników wraz z odpowiednimi rodzajnikami określonymi liczbą pojedynczej.

2.1.1 Rodzaj gramatyczny rzeczowników żywotnych

1. Rzeczowniki żywotne (opisujące ludzi i zwierzęta) mają zazwyczaj oddzielne formy rodzaju męskiego i żeńskiego.

Wiele form rodzaju żeńskiego tworzy się w sposób regularny, z zastosowaniem następujących zasad:

rodzaj męski	→	rodzaj żeński			
un ami	→	une amie	-	→	-e
un employé	→	une employée	-é	→	-ée
un acteur	→	une actrice	-teur	→	-trice
			<i>wyjątek:</i>		
			un chanteur	→	une chanteuse
un vendeur	→	une vendeuse	-eur	→	-euse
			<i>wyjątek:</i>		
			un pêcheur	→	une pécheresse
un boulanger	→	une boulangère	-er	→	-ère
un voisin	→	une voisine	-in	→	-ine
			<i>wyjątek:</i>		
			un copain	→	une copine
un paysan	→	une paysanne	-an	→	-anne
un espion	→	une espionne	-on	→	-onne
			<i>wyjątek:</i>		
			un compagnon	→	une compagne
un Italien	→	une Italienne	-ien	→	-ienne
un veuf	→	une veuve	-f	→	-ve
un tigre	→	une tigresse	-e	→	-esse

2. Ponieważ formy rodzaju męskiego i żeńskiego niektórych rzeczowników są identyczne, ich rodzaj gramatyczny można rozpoznać tylko po rodzaju niku.

Przykłady:

un élève	une élève
un enfant	une enfant
un journaliste	une journaliste
un secrétaire	une secrétaire

Nazwy niektórych zawodów można określać jedynie za pomocą rzeczowników rodzaju męskiego, np.: *un ingénieur, un médecin, un reporter i un professeur.*

3. W wypadku pewnych określeń ludzi, stosunków pokrewieństwa i zwierząt, rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego mają zupełnie odmienne formy.

Przykłady:

un homme	une femme
un garçon	une fille
un frère	une sœur
un coq	une poule

2.1.2 Rodzaj gramatyczny rzeczowników nieżywotnych

Rodzaj gramatyczny uzależniony od znaczenia wyrazu

Następujące pojęcia mają nazwy rodzaju męskiego:

- dni tygodnia: **le** lundi, **le** vendredi;
- pory roku: **le** printemps, **l'**automne;
- kierunki geograficzne: **le** sud, **le** nord;
- języki: **le** portugais, **l'**italien;
- drzewa: **le** chêne, **le** sapin;
- metale: **l'**or, **le** platine;
- pierwiastki chemiczne: **le** mercure, **le** soufre, **l'**uranium;
- środki transportu: **le** bus, **le** train, **l'**avion.

Następujące pojęcia mają nazwy rodzaju żeńskiego:

- kraje: **la** France, **la** Pologne,
a/e: **le** Portugal, **le** Danemark,
le Luxembourg;
- rzeki: **la** Saône, **la** Moselle,
a/e: **le** Rhône, **le** Danube;
- nauki: **la** géographie, **la** médecine,
a/e: **le** droit;
- marki samochodów: **la** BMW, **la** Citroën.

Rodzaj gramatyczny uzależniony od końcówki wyrazu

Rodzaj rzeczownika można często określić na podstawie jego końcówki.

Rzeczowniki o następujących końcówkach są zazwyczaj rodzaju męskiego:

końcówka	przykład	wyjątki
-aire	le commissaire, le dictionnaire	
-an (+ spółgłoska)	l'an, le sang	
-ent	le vent, l'argent	la dent
-ment	le développement	
-ier	le métier, le cahier	
-et	le billet, le guichet	
-in	le vin, le voisin	la fin
-ain	le pain, le bain	la main
-ail	le travail, le détail	
-al	l'hôpital, le cheval	
-isme	le tourisme, le socialisme	
-eau	le tableau, le bureau	l'eau
-oir	le devoir, le pouvoir	
-teur	le moteur, l'ordinateur	
-age	le garage, le visage	l'image, la cage, la page, la plage
-ège	le collègue, le manège	

Wyrazy zapożyczone z języka francuskiego nie zawsze zachowują rodzaj gramatyczny, jaki miały w tym języku, np.: **la combinaison** – **ten** kombinezon.

Rzeczowniki o następujących końcówkach są zazwyczaj rodzaju żeńskiego:

końcówka	przykład	wyjątki
-ade	la promenade, la salade	le stade
-ance	la distance, la confiance	
-ence	la différence, la concurrence	
-ée	la journée, l'employée	le musée, le lycée
-elle	la nouvelle, la chandelle	
-ère	la bouchère, la panthère	
-esse	la jeunesse, la politesse	
-ette	la baguette, la cigarette	
-euse	la vendeuse, la friteuse	
-ie	la boulangerie, la maladie	l'incendie
-ité	la nationalité, la popularité	le comité
-ine	la cuisine, la semaine	le domaine
-ion	la conversation, la télévision	l'avion, le camion, le million
-ure	la nature, la voiture	le murmure
-té	la bonté, la santé	le pâté, l'été
-tude	l'habitude, l'inquiétude	

Istnieją też rzeczowniki, które mogą przyjmować rodzaj zarówno męski, jak żeński. Należy zwracać na nie szczególną uwagę, bowiem wraz ze zmianą rodzaju zmienia się też ich znaczenie, np.:

le livre książka **la livre** funt
le mode sposób **la mode** moda

2.2 Liczba mnoga rzeczowników

1. Liczbę mnogą rzeczowników tworzy się zazwyczaj przez dodanie końcówki -s. Końcówki tej się nie wymawia.

liczba pojedyncza		liczba mnoga
le train	→	les trains
la voiture	→	les voitures

2. Rzeczowniki kończące się w liczbie pojedynczej na *-x*, *-z* lub *-s*, nie zmieniają formy w liczbie mnogiej.

liczba pojedyncza		liczba mnoga
le prix	→	les prix
le nez	→	les nez
le Français	→	les Français

liczba pojedyncza		liczba mnoga	wyjątki
le gâteau	→	les gâteaux	
le jeu	→	les jeux	le pneu → les pneus
le bijou	→	les bijoux	le cou → les cous
			le trou → les trous
le journal	→	les journaux	le bal → les bals
le travail	→	les travaux	le détail → les détails

3. Liczbę mnogą rzeczowników kończących się w liczbie pojedynczej na *-au*, *-eu* lub *-ou* tworzy się przez dodanie końcówki *-x*.
Rzeczowniki kończące się w liczbie pojedynczej na *-al* oraz niektóre kończące się na *-ail* w liczbie mnogiej zmieniają końcówkę na *-aux*.

2.3 Odmiana rzeczowników przez przypadki

W przeciwieństwie do języka polskiego, rzeczowniki francuskie nie zmieniają formy w wyniku odmiany przez przypadki i zmian ich znaczenia w zdaniu.

Funkcję polskich końcówek dopełniacza, celownika, narzędnika i miejscownika spełniają przyimki.

W funkcji dopełniacza używa się przyimka *de*, w funkcji celownika – *à*, w funkcji narzędnika – *avec*, a w funkcji miejscownika – wielu różnych przyimków w zależności od tego, czy wyrażenie rzeczownikowe ma być okolicznikiem miejsca (np. *dans*, *en* lub *à*), okolicznikiem czasu (np. *en*), czy dopełnieniem dalszym (np. *à* lub *de*). Biernikowi odpowiada użycie rzeczownika bez przyimka, ale po orzeczeniu zdania.

Je veux donner la lettre
de Christine **à** ma mère.

Je parle **de** Jean **avec**
Marie **à** Paris.

Chcę dać list Krystyny mojej
matce.

Rozmawiam o Janie z Marią
w Paryżu.

W § 1.1 przedstawiamy kwestię połączeń przymków à i de z rodzajnikami określonymi.

3 *L'adjectif* – przymiotnik

3.1 Pozycja przymiotnika w zdaniu

Przymiotnik jako przydawka

W przeciwieństwie do języka polskiego, w języku francuskim przymiotnik zazwyczaj stawia się po rzeczowniku.

1. Większość przymiotników, a zwłaszcza przymiotniki wielosylabowe, stawia się z reguły po rzeczowniku.

un livre	intéressant
un garçon	sympathique
une lettre	importante
une robe	blanche
un homme	triste
la langue	française